

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОК 8. Методологія науково-педагогічних досліджень та організація підготовки дисертаційної роботи

спеціальність	015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	Теорія і методика професійної підготовки та виробничого менеджменту	факультет	факультет менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	третій (освітньо-науковий)	кафедра	ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

ВИКЛАДАЧ

Новікова Вікторія Євгеніївна

Вища освіта – спеціальність біологія, хімія

Науковий ступінь - кандидат педагогічних наук 13.00.04 Теорія і методика професійної освіти

Вчене звання – доцент кафедри хімії, біохімії, мікробіології та гігієни харчування

Досвід роботи – більше 20 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка навчально-методичних посібників та методичних вказівок для практичних робіт з професійної освіти;
- авторка публікацій з наукової та професійної тематики загальною кількістю більше п'яти публікацій;
- стажування у країнах ЄС «Теорія та практика науково-педагогічних підходів в освіті» (дистанційна форма участі). Організатори: ISMA University of Applied Sciences (Рига, Латвія), при підтримці International Science Group. 6 кредитів (180 годин). Сертифікат № I-22/406-21 від 01.12.21р.

Науково-педагогічне стажування у країнах ЄС "AI Tools in Scientific and Project Concepts Writing" (дистанційна форма участі). Scientific Center of Innovative Research. Учбове навантаження стажування склало 6 кредитів (180 годин). Сертифікат № SCIR-2024-0128, від 22.11.2024р.

- є дійсним членом Харківської обласної громадської організації «Науковий центр дидактики менеджмент-освіти»
- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	0677965935	електронна пошта	vika16071974novikova@btu.kharkov.ua	дистанційна підтримка	Moodle
---------	------------	------------------	-------------------------------------	-----------------------	--------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	Метою даної дисципліни є формування знань аспірантів з питань методології, методики, технології та організації науково-дослідницької діяльності в професійній освіті, тобто наукового й практичного підґрунтя для ефективного проведення наукових досліджень для підготовки дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня доктора філософії.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	<ul style="list-style-type: none">• Здатність до проведення самостійних наукових досліджень на сучасному рівні; планування та організації завдань власного професійного та особистісного саморозвитку (ЗК 11, ПР2)/ індивідуальні завдання• Організовувати теоретичне та експериментальне дослідження в галузі професійної освіти, визначати завдання дослідницького пошуку, ефективно планувати час для отримання необхідних результатів; проєктувати, організовувати й аналізувати власну дослідницько-пошукову діяльність (ПР 18, ПР 22, ПР 24)/ індивідуальні завдання, самостійна робота
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 14 годин лекції, 16 годин практичні; підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції **ІК.** Здатність розв'язувати складні професійні задачі і проблеми в освітній і виробничій галузях відповідно до спеціалізацій або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; науково-професійного усного і письмового мовлення для представлення та обговорення наукових результатів.

ЗК 5. Здатність працювати в міжнародному контексті; здійснювати ефективні професійно-педагогічні комунікації з учасниками наукового дискурсу на державній та іноземній мовах.

ЗК 11. Здатність до проведення самостійних наукових досліджень на сучасному рівні; планування та організації завдань власного професійного та особистісного саморозвитку.

ФК 1. Здатність розуміти тенденції в освіті, структуру й цілі освітніх систем та бути в змозі визнавати їх потенційні наслідки, окреслювати напрями подальших наукових розвідок в освітній галузі.

ФК 16. Здатність до наукового пошуку на основі різноманітних методів у галузі професійної освіти, виявлення, постановки та вирішення науково-педагогічних задач та проблем.

ФК 17. Здатність розробляти програми науково-педагогічних досліджень за сучасними методологічними підходами; обґрунтовувати науково-педагогічну проблему, формулювати гіпотезу, мету й завдання наукового пошуку.

ФК 18. Здатність формувати структуру дисертаційної роботи та її змістове наповнення, планувати та організувати наукові дослідження, обробляти їх результати, публікувати наукові статті, забезпечувати правовий захист інтелектуальної власності.

ФК 19. Здатність модифікувати, адаптувати, проектувати методи та розробляти методику науково-дослідницької діяльності в галузі професійної освіти з використанням сучасних комп'ютерних технологій.

ФК 23. Здатність забезпечувати право інтелектуальної

Програмні результати навчання

ПР 02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції сталого розвитку суспільства, освіти і методології наукового пізнання у сфері професійної освіти.

ПР 04. Знати вимоги до розробки наукових проєктів та їх реалізації, процедури, пов'язані з реєстрацією прав інтелектуальної власності.

ПР 08. Знати основні вимоги до організації дисертаційного дослідження, проведення теоретичних та емпіричних досліджень, впровадження та оцінки якості виконуваних робіт у сфері професійної освіти.

ПР 18. Організувати теоретичне та експериментальне дослідження в галузі професійної освіти, визначати завдання дослідницького пошуку, ефективно планувати час для отримання необхідних результатів; проектувати, організувати й аналізувати власну дослідницько-пошукову діяльність.

ПР 22. Планувати та реалізувати наукові проєкти і програми в галузі професійної освіти; реєструвати право інтелектуальної власності.

ПР 24. Планувати та виконувати експериментальні і теоретичні дослідження в сфері професійної освіти, формулювати і перевіряти гіпотези, аргументувати висновки, презентувати результати досліджень.

ПР 25. Демонструвати навички оприлюднення результатів наукових досліджень у галузі професійної освіти державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях.

ПР 42. Брати участь у Всеукраїнських та міжнародних наукових заходах із презентацією результатів власних наукових досліджень.

ПР 50. Здатність самостійно проводити наукові дослідження, ухвалювати рішення, формулювати власні авторські висновки, пропозиції та рекомендації.

ПР 52. Здатність до впровадження результатів наукових досліджень у виробництво та освітній процес, управління проєктами.

власності на результати дослідницької / інноваційної діяльності в галузі професійної освіти; виявляти прогресивні ідеї зарубіжного досвіду, обґрунтовувати пропозиції з впроваджувати здобутих результатів у вітчизняну систему освіти.

ФК 24. Здатність до публічної презентації та захисту результатів дисертаційної роботи; впровадження в освітній процес результатів власних наукових досліджень та інновацій.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Лекція 1-2.	Загальне поняття методології. Типи та рівні методології в науково-педагогічних дослідженнях.	Практичні заняття ПЗ 1	Особливості наукового пізнання	Як Ви розумієте поняття «наука»? У чому полягає сутність науково-педагогічного дослідження? Охарактеризуйте основні етапи науково-педагогічного дослідження. Роль підготовчого етапу. Визначте критерії науковості
Лекція 3.	Принципи організації науково-педагогічного дослідження.	ПЗ 2 ПЗ 3	Етика та культура наукової діяльності Методологія науково-дослідницької діяльності	

Лекція 4.	Організація науково-педагогічного дослідження: логіка і структура.	ПЗ 4	Наукові підходи в педагогічних дослідженнях	Самостійна робота	<p>знань.</p> <p>У яких формах виявляється науковий результат?</p> <p>Які державні структури здійснюють підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів.</p> <p>Які існують форми підготовки наукових кадрів?</p>
Лекція 5-6.	Система методів і методика науково-педагогічного дослідження.	ПЗ 5	Організація наукового педагогічного дослідження	Самостійна робота	<p>Охарактеризуйте нормативно-правову базу підготовки науково-педагогічних кадрів.</p>
Лекція 7.	Підготовка та написання дисертаційного дослідження.	<p>ПЗ 6</p> <p>ПЗ 7</p> <p>ПЗ 8</p>	<p>Інформаційне забезпечення наукових педагогічних досліджень</p> <p>Підготовка і оформлення наукових публікацій. Реєстрація права інтелектуальної власності на науковий твір.</p> <p>Дисертаційна робота як кваліфікаційне дослідження</p>	Самостійна робота	<p>У яких формах виявляється науково-дослідницька робота студентів у межах навчального процесу?</p> <p>Охарактеризуйте основні принципи організації науково-педагогічного дослідження.</p> <p>Надайте загальну характеристику сучасних проблем науково-педагогічних досліджень в Україні.</p>

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Boychuk, Y., Novikova, V., Opanasenko, Y., Olena, K., & Kostina, V. (2022). Pedagogical conditions for the introduction of blended learning technologies in ukrainian higher education institutions. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 14(3), 32-50. <https://doi.org/10.18662/rrem/14.3/596>
2. Shchyrbul, O., Babalich, V., Mishyn, S., Novikova, V., Zinchenko, L., Haidamashko, I., & Kuchai, O. (2022). Conceptual Approaches to Training Specialists Using Multimedia Technologies. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*, 22(9), 123-130. DOI: <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.9.19>
3. Stankevych, S., Yakymenko-Tereshchenko, N., Panasenko, V., Gontar, T., Zabrodina, I., Kolontaievskiy, O., Voronov, R., Ponomarova, M., Novikova, V., & Ashtaiev, O. (2024). Development of a complex antioxidant for stabilization of dressing enriched with omega-3 fatty acids. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 5(6 (131)), 6–14. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2024.311326>
4. [Zolotarova, S.](#), [Ponomarova, M.](#), [Stankevych, S.](#), [Novikova, V.](#), [Zolotarov, A.](#) (2024) INTEGRATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS IN HIGHER EDUCATION WITH DIGITAL TECHNOLOGIES *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, (3), 149–156.
5. Клименко М.О., Феценко В.П., Вознюк Н.М. Основи та методологія наукових досліджень: навч. посіб. К.: Аграрна освіта. 2010. 351 с.
6. Крушельницька О.В. Метологія і організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К.: Кондор, 2003. 206с.
7. Основи наукових досліджень: Навч. посібник/ Марцин В.С., Міценко Н.Г., Даниленко О.А. та ін. Л.: Ромус-Поліграф, 2002. 128 с.

Методичне забезпечення

1. Методологія науково-педагогічних досліджень та організація підготовки дисертаційної роботи: методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальність 015 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) / упоряд. В.Є. Новікова, В.М. Нагаєв, М.С. Пономарьова – Харків: ДБТУ, 2026 – 49 с.
2. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: Навч. посібник. К.: ВД «Слово», 2003. N240 с.
3. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 254 с.
4. Шейко В. М. , Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково- дослідницької діяльності. – К. : Знання-Прес, 2003. – 295 с.
5. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.
6. 5.Vocational education: vectors of strengthening and challenges of the present in the context of national interests and the formation of an educational trajectory [Text] : monograph / M. Ponomarova, V. Novikova, S. Zolotarova, S. Stankevych, O. Mandych. - Tallinn : Teadmus OÜ, 2025. - 125 p.
7. Novikova, Viktoriia. Psychological and pedagogical discourse in professional education [Text] / V. Novikova // Vocational education: vectors of strengthening and challenges of the present in the context of national interests and the formation of an educational trajectory : monograph. - Tallinn : Teadmus OÜ, 2025. - P. 34-63
8. Глосарій з професійної освіти (аграрного виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та харчових технологій) [Текст] : слов. для здобувачів вищ. освіти ден. та заоч. форм навчання спец. А5 Проф. освіта (аграрне виробництво, переробка с.-г. продукції та харчові технології). Ч. 1 / Н. І. Моїсеєва, В. Є. Новікова, М. С. Пономарьова, С. А. Золотарьова, Н. О. Бондар, О. В. Борюшкіна, О. М. Варипаєв, О. В. Воронянський, Н. Г. Грабар, І. О. Данченко, А. С. Міносян, Д. Л. Кобелева, Н. М. Ніколаєнко. - Харків : ДБТУ, 2025. - 400 с
9. Глосарій з професійної освіти (аграрного виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та харчових технологій) [Текст] : для здобувачів вищ. освіти ден. та заоч. форм навчання спец. А5 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології). Ч. 2 / Н. І. Моїсеєва, В. Є. Новікова, М. С. Пономарьова, С. А. Золотарьова, Н. Г. Бондар, О. В. Борюшкіна, О. М. Варипаєв, О. В. Воронянський, Н. Г. Грабар, І. О. Данченко, А. С. Міносян, Д. Л. Кобелева, Н. М. Ніколаєнко ; Держ. біотехнол. ун-т. - Харків : [б. в.], 2025. - 345 с. - Б. ц.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Поточне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.

